UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Votum

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

Pruritus qualeſcunque fuerint, non citra dolorem exiſtunt: Et nulla eſt corporis voluptas, quæ non ſaltem leniore fermentata eſt dolore. *in apoph.* 125.

Non ſolent homines admodum deſiderare, quæ optimus quiſq; contemnit. Tanto magis admirandum, quod omnes ad voluptates ferimur, quas ſapientiſſimus quiſque fugit. *in apoph.* 70.

Inſipiens admodum Lyſimachus, qui neceſſitudine ſitis tradidit totum exercitum: multo incontinentiores nos, qui breuiſſimarum rerum libidine contenti ſumus, nos in perpetuum perdere. *in apophthegm* 99.

¶ Exempla Profana.

Celeberrimi omnium ob delicias Perſæ, quorum reges Suſis hyemabant: æſtate degebant Ecbatanis. Suſa ob loci amœnitatem vocata fuiſſe, ſcriptum reliquit Ariſtobulus: ac etiam Chares. Eſt enim Suſum, lilium. Verſantur per autumnum in Perſepoli, ac reliquam totius anni partem in Babylonia. Parthorum Reges Rhagis vere commorantur: hyemant in Babylonia.

Byzantij notati ſunt à Græcis, vt acolaſti, & intemperantes, qui in Venerem & Vinum ferrentur præcipites. Plurimum enim verſabantur in caupona. *Theat Zuing. fol.* 2204.

Ionum mollities quondam abiit in prouerbium. Primi vnguenti, coronarumque conuiuiis dandarum, & ſecundæ menſæ conſuetudinem repererunt. Hinc Horat.

Motus doceri gaudet Ionicos
Matura virgo.

Theopompus de Theſſalorum deliciis ſcribit lib. 4. quod cum ſaltatricibus viuant, ac in orcheſtris alii taxillis ac potu diem abſumunt: ſumptuoſiſſimi ſunt omnium Pharſalii, ac pigerrimi. *Athenæus lib.* 12. *c.* 10.

Lydorum mollitiem *Athen. lib.* 11. *c.* 4. narrat.

Sybaritæ, populi Calabriæ, deliciis & voluptatibus adeò indulſerunt: vt luxurioſa omnia dicerent Sybaritica. Hinc Sybariticus luxus: & Sybaritici libelli, id eſt, impudici. Conuiuia celebraturi, anno prius per fœminas ſumptuoſiſſime veſtitas inuitabant. Erant & faſtu præturgidi, hinc adagium Sybaritæ per plateas. Artes, quæ ſono conſtabant, è ciuitate eijciebant, ne qua ratione interpellaretur quies. *Athen. lib.* 12. *c* 6.

Syracuſani, opibus florentiſſimi, voluptatibus ac deliciis addictiſſimi fuere. Vnde & Syracuſana menſa tranſit in prouerbium. *Rauiſius.*

Campani eò deliciarum prouecti ſunt, vt ad gladiatorum paria conuiuas inuitarent ad cœnam, numerum eorum pro cœnarum dignitate deficientes. Cum vero Annibali ſeſe dedidiſſent, exercitum eius in hybernis ita corruperunt: vt Hannibal ipſe Viros ſeſe introduxiſſe: Fœminas eduxiſſe affirmaret. *Strabo libr.* 5. *Valer. lib.* 9. *c.* 1.

Tarentini, populari primum dominatione potentiſſimi fuere: poſterioribus annis illecebroſæ inualuere deliciæ, propter fortunas nimium ſecundas: adeo vt plures dies per annum impenderent ludis, feſtisque celebritatibus, quam reliquis rebus. *Athen. l.* 12 *c.* 7. & *Strabo lib.* 6. *Coſmograph.*

Tyrrhenorum regionem nequitiæ officinam *Athen. lib.* 12. *cap.* 5. multis verbis deſcribit.

¶ Fabvlæ.

Capra & Lupus.

Conſpicatus in alta rupe ſtantem capram. Quin tu, inquit, vel Leo, vel Lupus, huc in herbidos campos, & ad lætas frondes deſcendis, & iſta ſterilia & nuda loca relinquis? Cui reſpondit Capra (ſenſerat enim fraudulenter locutum) Non eſſe in animo ſibi dulcia præponere ſalutaribus.

Fabula docet, Voluptatum ſtudium interdum eſſe exitiale.

Ab apibus ictus.

Quidam conſpecto alueo, intra quem apes acquieſcerent, acceſſit, & aperit illum, auidus mellis, tum in ipſum apes facto impetu inuolant, & quæcunque partes in corpore patebant, eas configunt aculeis ſuis. Hic verò peſſime acceptus, vix fuga ſe eripuit, & periculum euaſit. Quem conſpicatus alius, quod eſſet ore tumido & vlcerato, cauſam mali ſciſcitatur. Hic vero quid ſibi accidiſſet, narrat. Tum ille, at tu, inquit, poſthac apes prius repellito & abigito: ita denique mel tuto capere, & frui illo ſecure poteris.

Monet fabula non cupiditatibus temere obſequendum, & quicquid faciendum ſit, vt cum ratione aggrediamur.

Muſcæ.

Ad mel profuſum in cella quadam aduolantes muſcæ, illius dulciſsimo ſucco iucundiſsime paſcebantur. Sed iam ſaturæ, cum auolare vellent, pedibus in tenace liquore hærentibus, nitentes etiam alas implicuerunt quaſi viſco quodam mellis. Itaque morituræ: ô miſeræ! inquiunt, quantillus nobis cibus interitum attulit?

Fabula reprehendit voluptuarios & liguritores, qui lenocinio dulcedinis in magna ſæpe mala incurrere, & ſæpe etiam interire ſoleant.

Vultur.

Vultur inuitatis auiculis ad conuiuium, quod illis dare [...] die natali ſuo, poſtquam hæ affuere ad tempus, clauſis for[...] mus capere & occidere ſingulatim omnes, & de inuitatis epulas [...] inſtruere cœpit.

Fabula monet, voluptatis ſectatores non prouiſum in exitium incidere ſolere.

Vide Delitiæ, & Luxuria.

Voracitas.

¶ Definitio et Etymolog.

Voracitas, Græce βορὰ, ᾶς, ἡ, & φάγος, ου, ὁ, vel βόρος, ου, ὁ, edi[...]tur. Hebr. *Zolel*, voracem appellant, à verbo *Zalal*, in lu[...]xit, luxuriatus eſt, comeſſatus eſt, prodegit bona ſua [...] profuſione. Metaphoricè ſignificat hominem impurum & [...] gaſtrimargię deditum, inſtar porci, macelli barathrum, eſcam [...] niciem, fruges conſumere natum, ventrem, &c. Vide *Deut.* 21. [...] *Prou.* 23. 20. 21. & 28. 7. 7.

Eſt autem voracitas, guloſitas dicta à vorando. Vorare [...] proprie eſt cibum non confectum dentibus deglutire, & per meta[...]phoram eſt auide ſumere.

¶ Apophthegmata.

Zeno Citticus, quum in quodam conuiuio vidiſſet homi[nem] immoderatius obſonia vorantem, ipſe piſcem ingentem [...] è patina ſuſtulit, quaſi ſolus deuoraturus. Alter intuens Ze[nonem] eius admirabatur impudentiam. At quid, inquit, putas conui[...]bus tuis accidere quotidie, ſi meam opſophagiam ferre non po[...] *Laert l.* 7.

Diogenes vulgo canis dicebatur. Sunt autem canum multa ge[ne]ra, ſunt enim venatorii, ſunt aucupatorii, ſunt cuſtodes ouium [...]dium, ſunt qui habentur in delitiis. Ergo percontanti, qua[...] canis eſſet, lepide reſpondit: Eſuriens, Melitæus: ſatur, [...] quod cibi appetens, blandiretur: ſaturatus, morderet. *Laert. l.* [...]

Corydus, Cum Chærephon nudus in conuiuio diſtende[...] Chærephon! inquit, nunc te veluti lecythos intueor, quo[...]nus ſis. In lecythis vitreis apparet, quouſque plenæ ſunt, [...]tur à thecis: Ira in cute illius apparebat expletio corporis. [...] *lib.*

Vide Abſtinentia, Intemperantia, Temperantia, [...] Ebrietas.

Votum.

¶ Definitio et Etymolog.

Votum, Græce εὐχὴ, ῆς, & εὔχομαι, voueo, dicitur. Hebr. [...] *Nedher* dicitur, id eſt, votum liberum, quod quis ſponte [li]bera voluntate promittit: à verbo *Nadhar*, vouit [...]cit votum de aliquo munere donando. Cognationem habe[...] *Detur*, id eſt, libertas: nam votum eſt quod de libera volunta[te] Hinc δῶρον, donum: δωρέομαι, dono. Eſt autem votum a[...]ni cum deliberatione Deo facta promiſsio.

Votum eſt propoſiti ſupererogantis promiſsio, Deo [...]pter bonum finem ex deliberatione firmata. *Richard.* 1. *ſent. di*[...]*ſtinct.* 38. *art.* 3.

Votum dicitur à voluntate, quaſi à primo mouente ra[...] promittendum: *ſecundum B. Thomam ſecunda Secund. q*[...] *art.* 1.

Votum eſt teſtificatio quædam promiſſionis ſpontaneæ [...]bet fieri Deo de his, quæ Dei ſunt. *ſecundum eundem ibid.*

Vouere, eſt aliquid Deo ſancte promittere. Quoniam ve[...]hementer deſideramus, quæ voto à Deo poſcimus fit, vt al[...] pro deſiderio capiatur: vnde voti compos, qui deſideri[...] aſſequutus eſt. Hinc deuoueo, hoc eſt, deſtino, imprecor. Hinc [vo]tum, quod modo ad proſperum, modo ad aduerſum refertur.

¶ Sententiæ Biblicæ.

Quæ ſanctificaueris & voueris Domino, tolles, & venies [...]cum, quem elegit Dominus, & offeres oblationes tuas. *Deut.* [...]

Cum votum voueris Domino Deo tuo, non tardabis [...] quia requiret illud Dominus Deus tuus: & ſi moratus fueris, [...]tabitur tibi in peccatum, &c. 23.

Homo qui votum fecerit, & ſpoponderit animam ſuam Deo [...] æſtimatione dabit pretium. *Leuit.* 27.

Si quis virorum votum Domino vouerit, aut ſe conſtrinxerit [iu]ramento, non faciet irritum verbum ſuum, ſed omne, quod pro[miſit,] ſit, implebit. *Num.* 30.

Mulier ſi quippiam vouerit, & ſe conſtrinxerit iuramento, [...]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

...patris ſui, & in ætate adhuc puellari, ſi cognouerit pa-
...quod pollicita eſt, & iuramentum, quo obligauit ani
...& tacuerit, voti rea erit: quicquid pollicita eſt, & iurauit,
...implebit. *ibid.*
...eum, & exaudiet te, & vota tua reddes. *Iob.22.*
...reddite Domino Deo veſtro, *Pſalm 75.*
...homini deuorare ſanctos, & poſt vota retractare. *Pro-*

...vouiſti Deo, ne moreris reddere: diſplicet enim ei infide-
...promiſſio. *Eccleſ 5,*

¶ Loci Biblici.

...reddenda, *Leuit.27, v.2, Num 30, v.3,6,* Vota Deo red-
...*v.12, v.17, Pſalm, 50, v.14, & 66, v.13, & 76, v.12, Ionæ 2, v.*
...reddenda, *Deut.23, v.21, Eccleſ.5, v.3,* vota quomodo
...*Leuit.27, v.15,*

¶ Sententiæ Patrum.

...quædam, quæ non vouentes debemus, quædam et-
...vouerimus, non debemus: ſed poſtquam ea Domino
..., neceſſario reddere conſtringimur. *Aug & hab.17.q.1.*
...*dam.*
...nubentes poſt votum aſſerunt adulteros eſſe, ego autem
...quod grauiter peccant, qui tales diuidunt. *Idem, lib. de bo-*
...*& hab diſt.27. Quidam.*
...Deo pecunias vouerat, quas poſt, victus perſuaſione
...traxit, ſed qua morte mulctatus eſt ſcis. Si ergo ille
...dignus fuit, qui eos, quos vẽderat numos, Deo ab-
...quanto periculo in diuino iudicio dignus eris, qui
..., ſed ſemetipſum Deo Omnipotenti, cui te ſub mona-
...voueras, ſubtraxiſti. *Greg in Regiſt. & hab.17. q.1.can.*

...promiſſis reſcinde fidem, in turpi voto muta decre-
...incaute voluiſti, ne facias. Impia eſt promiſſio, quæ
...pletur. *Iſidorus in Synonymis lib. 2. & habet. 22.q.4.c.In*

...vouiſti, iam te adſtrinxiſti, aliud tibi facere non licet.
..., ſi non feceris, quod vouiſti, qualis manſiſſes, ſi nihil
... Minor enim tunc eſſes, non peior: modo autem, quod
..., ſi Deo fidem fregeris quanto beatior, ſi perſolueris.
...*epiſt. ad Armentarium & Paulinum.*
...fuit ſtultus, qui diſcretionem non adhibuit: & in
...*Hier in Hiſtor. Iepht.*
...promiſſis reſcinde fidem, in turpi voto muta decretum.
...vouiſti, non facias, impia eſt promiſſio, quæ ſcelere
...*Iſidor lib.2 ſoliloquior.*
...idem votum, ſi tamen ibi nihil admiſceatur aduer-
...vbiq; deceat iuſtitiam cuſtodiri, in illis tamen rebus
...ſſaria eſt, quæ diuinis obtutibus offeruntur: ne pute-
... Deum, vnde accipiat, ſi fraudatis oblationib. acquie-
...*b.3,*
...non vouere, quam vouere illud, quod ſibi is, cui pro-
...exſolui *Bern. in quodam ſerm.*
...ſitate remiſſio voti, non diſpenſatio, ſed præuaricatio
...contra voluptatem, murmur eſt, non profectus. *De*
...*penſat.*
...ad ſoluendum, qui non cogitur ad vouendum. *In*

...bitror minora vota impedire debere maiora, nec
...quodcunq; ſibi promiſſum bonum, ſi pro eo melius
...perſolutum. Enim vero alicui forte debenti vobis
...aliquid ſi pro eis die conſtituta marcam ſolueret ar-
...*epiſt.57.*

¶ Sententiae Poeticae.

Virgil. AEneid. lib. 6.

...eſſas in vota, preceſq;
...ait, AEnea, ceſſas.

Lucan. lib. 5. Pharſaliæ.

...vota timori
...inuento nouo.

Ouid. Faſtorum lib. 5.

...Iouem vidi, cum iam ſua mittere vellet
...ulmina, thure dato ſuſtinuiſſe manum.

Perſius ſatyr. 2.

...cuiuis promptum eſt, murmurq; humileſq; ſuſur-
...
...re de templis, & aperto viuere voto.

Martial. Epigram. lib. 8. de columba.

...numen mundi flectere vota valent.

Antholog. Sac. Iac. Bill.

...voueat Domino quiſquis bene corde volutat,
...ſe totum præparet & voueat.
...enim offerri nequit hoſtia mentis in ara,
...Chriſti exemplo ſuauior exit odor:
...homo ca... libamina morum.

Et de virtutum munere ſacra lita...
Sic tamen, vt norit, qui reddit vota Tonanti,
Vnum diuinis cultibus eſſe locum.
In toto mundo, quem vera Eccleſia præbet.
Et ſine quo nullum iuſtitia eſt meritum.

¶ Philosophicæ Sententiæ.

Qui optant quæ ſit nefas, dicebat conſentaneum eſſe hos æquè à diis optata non conſequi atq; ab hominibus non adipiſci qui ea rogant quæ per leges petere non liceat. *Xenoph. l.1. Cyripæd.*

Quidam turpiſſima vota diis inſuſurrant, ſi quis admouerit aurem; conticeſcent, & quod ſcire hominem nolunt, Deo narrant. Sic viue cum hominibus, tanquam Deus videat. Sic loquere cum Deo tanquam homines audiant. *Seneca ad Lucilium epiſt.10.*

O quam inimica ſunt nobis vota noſtrorum, eo quidem infeliciora quo ceſſere felicius. *In epiſt.*

Caute vota reddunto. *Cic. lib. 2. de Legib.*

Socrates humanæ ſapientiæ quaſi quoddam terreſtre oraculum, nihil vltra petendum à diis immortalibus arbitrabatur, quam vt bona tribuerent. Quia ii demum ſcirent, quid vnicuiq; eſſet vtile: nos autem plerunq; id votis expetere, quod non impetraſſe melius foret. Etenim denſiſſimis tenebris inuoluta mortalium mens, in quam late patentes errores cœcas precationes tuas ſpargis: Diuitias appetis quæ multis exitio fuerunt, honores concupiſcis, qui complures peſſundederunt: regna tecum ipſa voluis, quorum exitus ſæpenumero miſerabiles cernuntur: Splendidis coniugiis iniicis manus, ac hæc vt aliquando illuſtrant, ita nonnunquam funditus domos euertunt: Deſine igitur ſtulte futuris malorum tuorum cauſis, quaſi feliciſſimis rebus inhiare teq; totum in cœleſtium arbitrio permitte: quia qui tribuere bona ex facili ſolent, etiam eligere aptiſſima poſſunt. *Val. Max. lib.7.c.1.*

¶ Apophthegmata.

Diagoras, cum in Samothraciam veniſſet, atq; ei amicus quidam dixiſſet: Tu qui deos putas humana negligere, nonne animaduertis ex tot tabellis pictis, quam multi votis vim tempeſtatis effugerint, in portumque ſalui peruenerint? Ita fit, inquit. Illi enim nuſquam picti ſunt, qui naufragium fecerunt, & in mari perierunt. *Bruſ. l.7.c.15.* Riſit ethnicam ſuperſtitionem: quid enim poſſint ...la & res ludicræ ac nihili?

Diogenes eos ſummopere reprehendebat, qui ſi quid ſecus eueniſſet, fortunam incuſarent: id quod vulgus hominum ſolet, dicens ipſos homines potius incuſandos, qui poſtularent à fortuna, non quæ vere bona eſſent, ſed quæ ipſis bona viderentur. Nam ſi permitterent diis, quæ ipſi iudicent optima dari, darent: nunc acceptis his, quæ flagitarunt, impudenter incuſant Deos. *Laert l.6.*

Anonymus. Lacon quum voto ſe obſtrinxiſſet, quod ſe de Leucate petra præcipitem daret, conſcendit montem, & conſpecta altitudine ſeſe auertit. Id cum illi probri gratia obiiceretur: Non putaram, inquit, illi voto maiore voto opus eſſe, ioco illuſit inconſtantiæ formidiniſq; crimen. Etenim qui facinus arduum concipit animo, prius à diis optare debet animum facinori parem. *Plut. in Lacon.*

Auguſtus Cæſar, cum Caium ex filia nepotem in Armeniam mitteret, optabat à diis, vt illum Pompeii beneuolentia, audacia Alexandri, ipſius autem fortuna comitaretur. Quod in ſingulis erat præcipuum, id optabat vni contingere. Illud autem ſingularis cuiuſdam erat modeſtiæ, quod vir ingenio doctrina, conſilioq; præſtans, ſua præclare geſta fortunæ adſcribebat. *Plut. in apophheg.*

¶ SIMILITVDINES.

Caſsiani. Neq; opificii cuiuſquam deſertio eſt demutatio ferramenti: aut ſegnitiem arguit viatoris, viæ compendioſioris ac directioris electio: Ita & in hac parte emendatio diſpoſitionis improuidæ non ſpiritualis voti, eſt iudicanda tranſgreſſio: quicquid enim pro charitate Dei & pietatis amore perficitur, non ſolum nulla reprehenſione, ſed etiam laude digniſſimum eſt. *Collatione 7. capit.14.*

Thriueri. Qui ex infirmitate carnis perfectioribus ſe votis adſtringunt, iis ſimiles ſunt, qui pecuniam ad vſuram accipiunt: Fere enim neutrum reddunt. *In apoph.45.*

Res quæ nimium tenduntur, fere conuelluntur: Sic magnis conatibus & votis ſæpe excidimus, paruis ac mediocribus fruimur. *In apoph.121.*

¶ Adagia.

Vtinam mihi contingant ea, quæ ſunt inter Corinthum & Sicyonem.

Poterit per iocum torqueri in eum, qui quod aſſequi non poteſt, id votis tamen quaſi ſomniat.

Omne æs alienum cæpe, & mulcta allium.

Cum quis obſtrictus multo ære alieno, optat vt paruo dependere poſsit quicquid debet.

Votum munificum. εὐχὴ μεγαλόδωρος.

Vbi quis animo ſpes regias concipit, tamq; voto diues eſt.

Alia dantur, alia negantur.

Quoties è duabus naturæ dotibus altera contingit, altera negata eſt. Veluti ſi cui forma decus adſit, deſit ingenii laus. Siue cum è duobus poſtulatis, alterum duntaxat impetratur, quadrauerit illud Homeri.

Τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε.

Annuit hoc illi diuum pater abnuit illud.

Canis panes ſomnians καὶ γὰρ ἐν ὕπνοις πᾶσα κύων ἄρτως μαντεύεται ἰχθῦς χηνῶν.

Somnia cuncta canum, panes: ego ſomnio piſcem.

Senſus eſt, vnicuiq; ea per ſomnium occurrere, quæ impenſe deſiderat. Theocrit.

Etiam dormiens ſomniat. ὀνειροπολεῖ καὶ καθεύδων.

Quoties ſignificant aliquem toto pectore rei cuipiam addictum deditumq;. Terent. Num ille ſomniat ea, quæ vigilans voluit.

Ne contra bouem opta. μὴ κατὰ βοὸς εὔχου.

Admonet adagium non eſſe vitam inſtituendam iuxta votum animi, neq; quiduis ſperandum à ſuperis; ſed vt ea duntaxat ſibi quiſque promittat, quæ poſſit induſtria conſequi. Diogen.

Adoraturi ſedeant. καθίζεσθαι προσκυνήσοντας.

Significat vota certa concipere oportere, & in his, quæ ſunt optima, perſeuerare. Quidam arbitrantur alium ſubeſſe ſenſum: quod oporteat eos qui ſacris operantur, non obiter ac velut aliud agentes, ſed vacuos ac totos rei diuinæ intentos eſſe.

Non quiduis contingit quod optaris.

Qui negabit omnia contingere homini quæ ſperarit, animoq; conceperit, accommodabit illud Homeri.

Ἤτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι.
Γίγνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι.

Friuola ſcilicet exiſtunt & inania quædam
Somnia, nec quodcunq; vides, ſic euenit omne.

Quæcunq; in ſomno videntur. ὅσσα ἐν ὀνείρῳ βλέπεις.

De votis immodicis dicitur.

Qui amant, ipſi ſibi ſomnia fingunt. *Virgil.*

Credimus, an qui amant, ipſi ſibi ſomnia fingunt.
Nam quod quiſq; credit facile ſperat.

Quid non fies, profectus Arbelas? τί οὐ γενήσῃ ἰὼν Ἄρβηλα;

Id eo dici ſolitum, qui peregre proficiſcens, ingentia ſibi pollicetur: fretus gentis, ad quam demigrat, inſcitia barbarieq;.

Semper ſuperioris anni meliora. ἀεὶ τὰ πέρυσι βελτίω.

Cum præſentia diſplicent & anteferuntur anteacta. Horat.

Laudator temporis acti
Se puero.

¶ Exempla Biblica.

Votorum *exempla*: Iacob, *Geneſ.* 28. *v.* 20. 21. & 31, 13. Iſraelitæ, *Exod.* 36, 3, *Num.* 21, 2, Iephthe, *Iudic.* 11, 30, Michæ mater, 17, 3, Anna Elcanæ vxor, 1, *Sam.* 1, 11, Saul, 14, *v.* 24, Abſalom, 2, *Sam.* 15, 7, 8, Pater regis Aſa, 1, *Regum* 15, 15, Aſa, 2. *Paral.* 15, 18, Iſraelitæ, 1. *Paral.* 29, 9, Iudith. 16, 22, *Dauid* 2, *Paral.* 5, 1, *Pſalm.* 22, 26, & 61, 9, & 66, 13, 14, & 1, 16, 14, Nautæ, *Ion.* 1, 16, Ionas, 2, 10, Heliodorus, 2. *Maccab.* 3, 35, Paulus, *Actor.* 18, 18, Quidam Iudæi, 23. *verſ.*

¶ Profana Exempla.

Clodoueus Francorum Rex ad Tolbaicum oppidum cum Alemannis congreſſurus humana ſpe deſtitutus, ad opem cœleſtem implorandam verſus, fidei vxori Clotildi in paciſcendis nuptiis datæ memor, Chriſtum ſeruatorem ſe profeſſurum vouit, ſi victor domum rediret. *P. AEmil. l.* 1.

De nauigatione Theſei ſic ſcribit *Plato* in Phædone: Theſeum profectum in Cretam cum bis ſeptem hominibus, votum ſuſcepiſſe: ſi ipſe ſaluus ſaluos ſuos reduceret, ſingulis annis ſpectaculum Delphos ducturum ad Apollinem: quem morem Athenienſes adhuc ſuo tempore ſeruarent, vt ipſam eandem Theſei nauem coronatam Delum mitterent: quo toto nauigationis tempore, quouſq; ad Piræeum rediit, nefas ſit quenquam ſupplicio capitali afficere. *Theat. Zvvinger.*

Albertus Rex Britonum à Normannis afflictus, votum vouit, cũ aſſenſu ſubditorum ſuorum: ſi Deus ſibi victoriam largiretur: ſeſe decimam partem omnium bonorum ſuorum Deo & ſancto Petro Romam miſſurum. *Regino. l.* 2.

Lacedæmonii Argiuis agrum, qui Thyrea dicebatur, abſtulerant, concurſum vtrinque infeſtis ſignis: Lacedæmonii tamen victores euaſere. Ex eo tempore Argiui tonſa coma, deuouerunt ſeſe, ne prius comam alerent, neve mulieres aurum ferrent. *Cic.* 3. *Offic.*

Africanus poſterior, Cenſor, cum luſtrum conderet inq; ſolito ſacrificio: ſcriba ex publicis tabulis ſolenni eius precationi carmine præiret, quo dii immortales, vt populi Romani res meliores amplioresq; facerent, rogabantur. Satis, inquit, bonæ ac magnæ ſunt: itaq; precor vt eas perpetuo incolumes ſeruent. Ac protinus in publicis tabulis ad hunc modum carmen emendari iuſſit. Qua votorum verecundia deinceps Cenſores in condendis luſtris vſi ſunt. Prudenter enim ſenſit tunc incrementum Romano Imperio petendum fuiſſe, cum intra ſeptimum lapidem [illegible] quærere[illegible] rem autem totius terrarum Orbis partem poſſidenti, [illegible] ſet quicquam vltra appetere: ita abunde felix ſi nihil [illegible] nebat, amitteret. *Valer. Max. lib* 4. *cap.* 1.

Locrenſes diis vota facientes, ſe virgines proſtituturos [illegible] ferro ſe digladiaturos, & pro alterius ſalute ſe & cap[illegible] uoturos, *Perſæ* viuos homines ſe defoſſuros promiſe[illegible] *ab Alex. lib.* 3. 6. 22.

¶ Apophthegmata.

Aiunt, qui ſacerdotum AEgyptiorum comment[illegible] ctantur, *Tritonem ideo biformem* pingi ſolitum: ſuper[illegible] parte hominem: inferiori vero piſcem: vt ex humore [illegible] tem, & damnum conſequi moneremur: cum illi ex [illegible] bonum: ex piſce, non niſi perniciem interpretarentur. [illegible] 51. *pag.* 284. *F.*

¶ Fabulae.

Lunæ nuptiæ.

Lunam narrant voluiſſe aliquando maritum haber[illegible] Iouem auem veritum, ne ſi liberos ſui generis procre[illegible] cœleſtium perturbatio exiſteret, annuiſſe quidem, ſed [illegible] ius animantis maximus in terris vſus eſſet, ea de ipſo [illegible] tu naſceretur. Illo tempore proxime ſecuto Deucal[illegible] ex terra innumerabiles mures prodierant, ita vt cum [illegible] bus bellum facerent, quando & cum Ranis prælio [illegible] quod carmine poſtea ſuo complexus eſt Homerus. [illegible] furorem & ſuperbiam compeſci neceſſe fuit. Itaq; ſ[illegible] cuit Ioui & reliquis diis, quæ ferocibus muribus oppo[illegible] cum nequaquam diutius carendum videretur, feles [illegible] perio eniſa Luna dicitur, quæ in terras dimiſſæ breui [illegible] res attriuere, inq; ſuos ſpecus & cauernulas redegere [illegible] autem ſuæ hæc indicia retinet hoc genus vt ſimul [illegible] Luna pingueſcant feles, cum euaneſcente attenuent[illegible] reddantur.

Fabula docet, ſtultorum votorum ſimiles exitus eſſe[illegible]

Agricola

Aſſiduus Cereris cultor agricola exorauerat Dea[illegible] menta ſua abſq; ariſtis produceret. Ita enim rebat[illegible] labore exculpi poſſe. Sed indefenſa grana, de ma[illegible] ſegete, auiculæ excuſſere roſtris & deuorarunt.

Fabula narratur contra votorum ſtultitiam & oſ[illegible] tes ſpe parui commodi in magnum ſæpe malum de[illegible]

Bubulcus.

Bubulcus amiſerat vitulum de armento, quod cu[illegible] Tum ille ſyluas & ſolitudines obire, & requirere vi[illegible] ta opera & labore magno nequicquam abſumpto, [illegible] cit, ſe hœdum illi cæſurum, ſi eſſet ſibi fur oſtenſus, [illegible] puiſſet. Ibi forte delatus in ſaltum, videt leonem a[illegible] tur vitulus. Ad cuius conſpectum ingenti formid[illegible] bulcus: Magne, inquit, Iupiter! reperto vituli fure [illegible] ex voto debere confiteor, ſed nunc opimum bouem [illegible] ex illius vi atq; vnguibus me eripe.

Fabula monet, eſſe quoſdam leuis animi homin[illegible] mere quæ forte concupiuerint, eaq; conſecuti cu[illegible] mis angi, & quærere, quomodo amittere poſſit. I[illegible] bat, nihil à diis nominatim, ſed ea, quæ profutura [illegible] petenda eſſe.

Vide, Oratio, Preces.

Vox.

¶ Definitio et Etymo[illegible]

VOX, Græce φωνὴ, ῆς & φωνήεις, ήεντος, ὁ vocalis dic[illegible] *Kol*, ſonus, ſtrepitus, tonitru. Cognationem h[illegible] conuocauit: item cum *Kalal*, leuis fuit. Quid [illegible] us? Hinc καλέω voco, κλέω, dico, &c. Eſt autem vo[illegible] inſpirati ad vocalem arteriam moti ab anima, qu[illegible] bus. *ſecund. Ariſt. lib.* 2. *de anima.*

Vox eſt aeris per linguam percuſſio, quæ per[illegible] ris partes, quæ arteriæ vocantur, ab animali pr[illegible] *dum Boethium in principio additionis ſecundæ [illegible] hermin.*

Vox eſt ſonus cum quadam imaginatione ſignif[illegible] *Boeth. ibid.*

Vox eſt ſonus ab ore animalis prolatus, natural[illegible] tis formatus. *ſecundum Petrum Hiſpanum in p[illegible] ca.* Sunt autem naturalia inſtrumenta, quibus v[illegible] uem. Verſus:

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN